

Şeyda DAĞDEVİREN HILL

Döngüsel Ekonomi Kıdemli Danışmanı

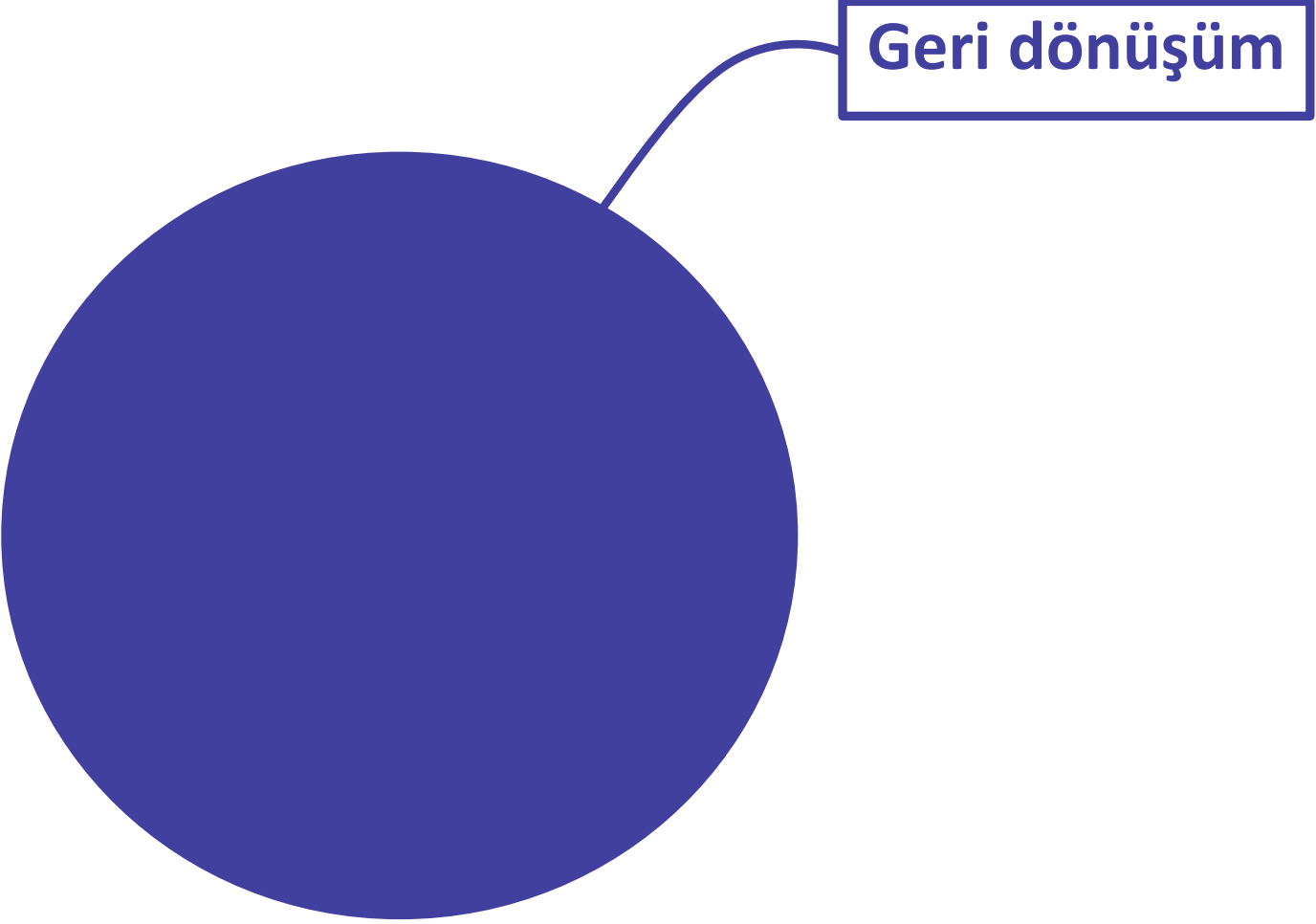
Döngüsel Ekonomiye Geçiş ve Küresel Ticarete Yeni Dinamikler

İstanbul Sanayi Odası

25 Eylül 2025

Döngüsel ekonomi

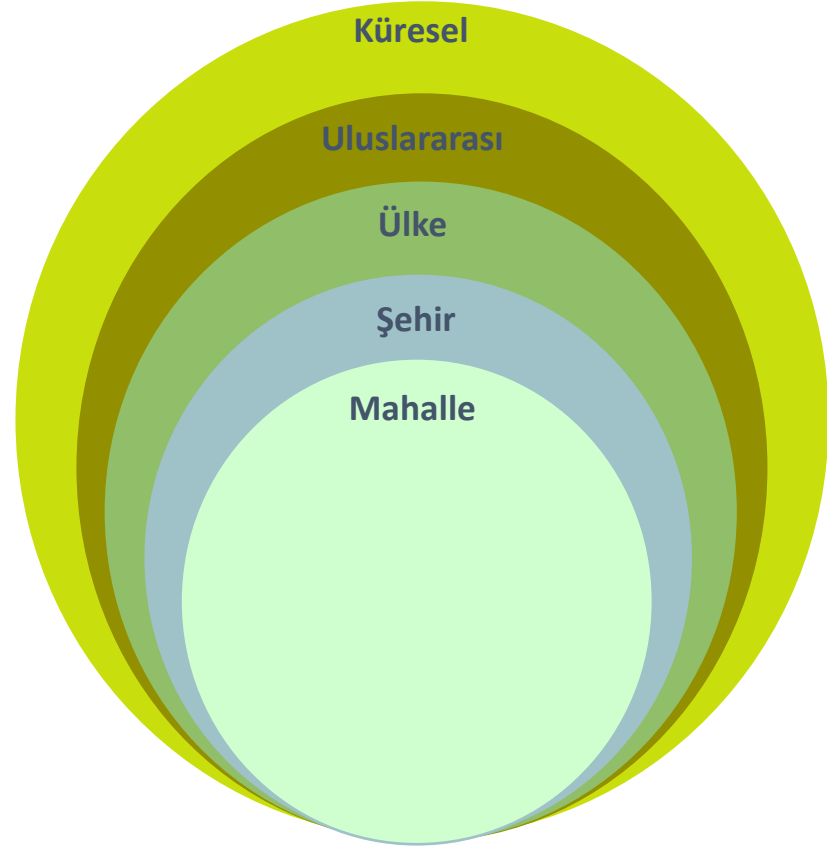

Geri dönüşüm

Gerçekte olan...

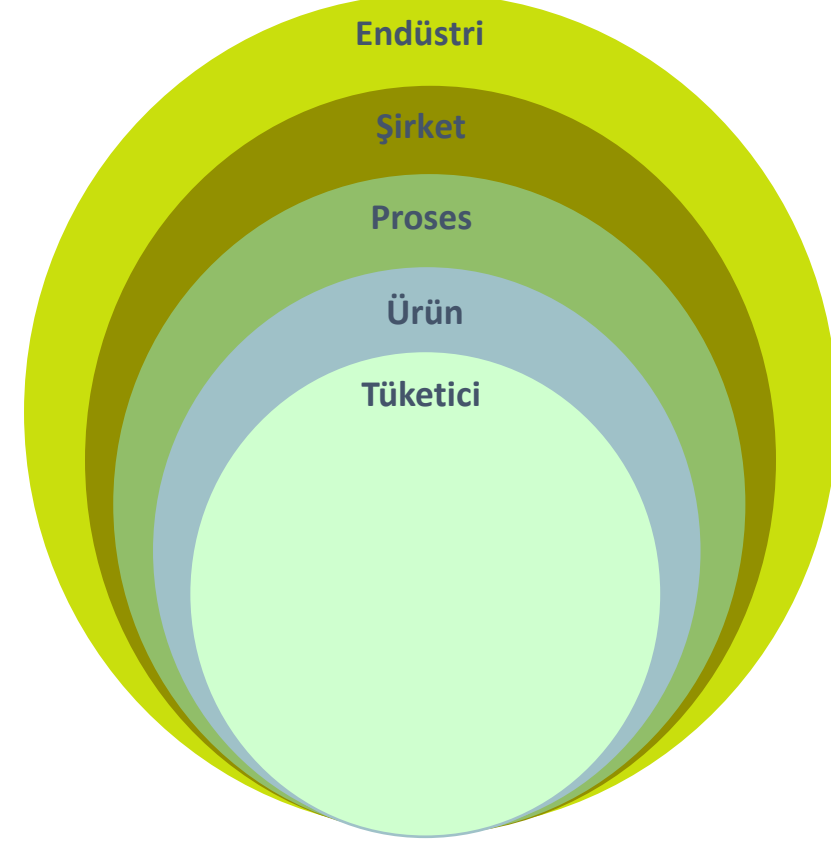
Makro Seviye Devletler, Şehirler, Bölgeler

Mezo Seviye Yerel Ekosistemler ve Sanayi Organizasyonları

Mikro Seviye Şirketler ve Tüketiciler

Avrupa Birliği Döngüsel Ekonomi Politikaları

AB Döngüsel Ekonomi Politikaları

- AB, hem kendi sınırları içinde döngüsellığı güçlendirmeyi hem de bu yaklaşımın küresel ölçekte yaygınlaşmasına öncülük etmeyi hedefliyor

Birinci Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, 2015

- 7 odak alanı ve 54 eylem

AB Yeşil Mutabakatı, 2019

- kaynakların daha verimli kullanma
- daha rekabetçi bir ekonomi için yeni büyüme stratejisi

Yeni Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, 2020

- 7 odak alanı ve 35 eylem

AB Döngüsel Ekonomi Politikaları

- 15 ülke ulusal strateji ve eylem planlarını hazırladı ve uygulamaya başladı
- Türkiye'nin de dahil olduğu 7 ülke çalışmalarına devam ediyor

AB Döngüsel Ekonomi Politikaları

- Döngüsel Ekonomide Plastikler için Avrupa Stratejisi, 2018
- Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi (2019/904), 12.06.2019
- Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Ürünleri için AB Stratejisi, 30.03.2023
- Revize Atık Çerçeve Direktif Teklifi (2023/420), 05.07.2023
- Döngüsel Araç Tasarımı Kuralları ve Ömrünü Tamamlamış Araçların Yönetimine İlişkin Tüzük Teklifi (2023/0284), 13.07.2023
- Sentetik Polimer Mikropartiküller Konusunda Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanmasına (REACH) İlişkin Tüzük (2023/2055), 25.09.2023
- Batarya ve Atık Batarya Tüzüğü (2023/1542), 28.07.2023
- Tüketicilerin Yeşil Dönüşüm için Güçlendirilmesi Direktifi (2024/825), 06.03.2024
- Atık Sevkiyatı Tüzüğü (2024/1157), 30.04.2024
- Sürdürülebilir Ürünler İçin Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklilikleri Tüzüğü (2024/1781), 28.06.2024
- Malların Onarımını Teşvik Eden Ortak Kurallara (Onarım Hakkı) İlişkin Direktif (2024/1799), 10.07.2024
- Yapı Malzemeleri Tüzüğü (2024/3110), 18.12.2024
- Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü (2025/40), 22.01.2025

Türkiye Döngüsel Ekonomi Politikaları

Ulusal Döngüsel Ekonomi Stratejisi ve Eylem Planı 2025-2028

2053 yılına kadar net sıfır emisyonlu Türkiye

- ✓ Ürün tasarımı ve üretim süreçleri
- ✓ Ürünlerin tüketimi
- ✓ İkincil ham madde kullanımı

- *Atık oluşumunu önlemek*
- *Atıkları azaltmak*
- *Geri dönüşümü artırmak*

Plastikler

Tekstil

Gıda ve Biyokütle

Elektronik ve BİT

Piller ve Araçlar

İnşaat ve Yıkıntı
Atıkları ve Binalar

Ambalaj ve Ambalaj
Atıkları

6 Stratejik Hedef

22 Amaç

53 Eylem

- Mevzuat
- Mevzuat dışı
 - *Altyapı, teknoloji ve inovasyon*
 - *Kurumsal yapı ve iş birliği*
 - *Finansman ve ekonomik araçlar*

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

- Öncelikli sektörler için üretim, tüketim ve atık yönetimini kapsayan "döngüselliği" artırmaya yönelik teşvik mekanizmaları
- Ulusal ve uluslararası Ar-Ge, teknoloji, inovasyon destek program projelerinin geliştirilmesi amacıyla döngüsel ekonomiye geçiş destek programları
- Tek kullanımlık plastiklere yönelik tedbirler alınması
- Atık getirme merkezlerinin sayısının, işlevselliğinin ve erişilebilirliğinin artırılması
- Ömrünü tamamlamış araçlardan ambalaj atıklarının kontrolüne, tekstilde döngüselliğin sağlanmasından gıda bankacılığına yönelik altyapının oluşturulması

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

- Dijital Ürün Pasaportu için yasal çerçeve ve altyapı oluşturulması
- Döngüsel ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi
- AB Eko-Tasarım Tüzüğü'nün ulusal uygulamaları için yasal çerçevenin oluşturulması
- Yeşil kamu satın alımları için kriterlerin hazırlanması
- Ulusal mevzuatın AB mevzuatına uyumlaştırılmasının 2028'e kadar tamamlanması

Tek Kullanımlık Plastikler ve Deniz Çöpleri Yol Haritası

44 Eylem

- Kısa vade: 3 yıl
- Orta vade: 8 yıl
- Uzun vade: 8 yıl üzeri

Tek kullanımlık plastikler, deniz çöpleri ve mikroplastiklerin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltılması için alınması gereken tedbir ve mevzuat düzenlemelerine yol gösterici olan söz konusu yol haritasının hedefleri:

- Tek kullanımlık plastiklerin tüketiminin ve plastik atık oluşumunun azaltılması
- Toplanan ve geri dönüştürülen tek kullanımlık plastik atıkların kalitesinin ve miktarının artırılması
- Mikroplastikler de dahil olmak üzere ekosisteme deniz çöpü girişinin önlenmesi
- Deniz ve kıyı ekosistemleri üzerindeki deniz çöpü baskısının hafifletilmesi
- Tek kullanımlık plastiklere ve deniz çöplerine yönelik farkındalık oluşturulması
- Tek kullanımlık plastik ürünlere yönelik kültürel ve davranışsal değişim başlatılması

Türk İş Dünyasını Neler Bekliyor?

Tek Kullanımlık Plastikler ve Deniz Çöpleri Yol Haritası

- Ulusal plastik stratejisi ve eylem planının hazırlanması, 2025-2027
- Tek kullanımlık plastiklere ilişkin mevzuat hazırlanması, 2025-2027

Bu kapsamda;

- a. Listelenecek **tek kullanımlık plastik ürünlerin kısıtlanması ve/veya yasaklanması**,
- b. Gıda ambalajları ve içecek kapları için tüketimin azaltılması,
- c. Atık yönetim maliyetleri de dahil olmak üzere birçok malzeme için (paketler ve ambalaj kağıtları, ıslak mendiller, tütün ürünleri vb.) ücrete dayalı **Geniştirilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) planlarının hazırlanması**,
- d. **Geri dönüştürülmüş ve geri dönüştürülebilir içerik** entegrasyonu ve **kapağın şişeye takılması** da dahil olmak üzere içecek kapları ve şişeleri için **özel tasarım gereksinimlerinin** belirlenmesi gerçekleştirilecektir.

Tek Kullanımlık Plastikler ve Deniz Çöpleri Yol Haritası

- Tek kullanımlık plastiklere ilişkin mevzuat hazırlanması, 2028-2032

Bu kapsamda;

- a. Piyasaya sürülen **PET'ten üretilen içecek şişelerinin** öncelikle **%77'sinin** ve sonrasında **%90'ının ayrı toplanması** için gerekliliklerin karşılanması,
- b. İçecek kapları, tekli ürünleri, ıslak mendiller ve tütün ürünleri için plastiğin varlığı ve çevre üzerindeki etkisi de dahil olmak üzere **etiketleme gerekliliklerinin** sağlanması,
- c. Tek kullanımlık plastiğin çevre üzerindeki etkileri ve **yeniden kullanılabilir alternatiflerin teşviki** konusunda bilinçlendirme önlemlerinin alınması sağlanacaktır.

Tek Kullanımlık Plastikler ve Deniz Çöpleri Yol Haritası

- Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin Ambalaj ve Ambalaj Atıklarına ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (PPWR) doğrultusunda revize edilmesi, 2028-2032
- Sentetik Polimer Mikropartiküller Konusunda Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanmasına (REACH) ilişkin 1907/2006 Sayılı Tüzüğünün Ek XVII'sini Değiştiren 25 Eylül 2023 tarihli Komisyon Tüzüğüne (AB) 2023/2055 uyum sağlanması, 2025-2027

İş Dünyası Döngüsel Ekonomiye Geçişe Nasıl Hazırlanmalı?

Fırsatların belirlenmesi

Döngüsellik
fırsatlarının
keşfedilmesi

01

Çözümlerin geliştirilmesi

Döngüsel iş modeli ve
tasarım stratejilerinin
oluşturulması

02

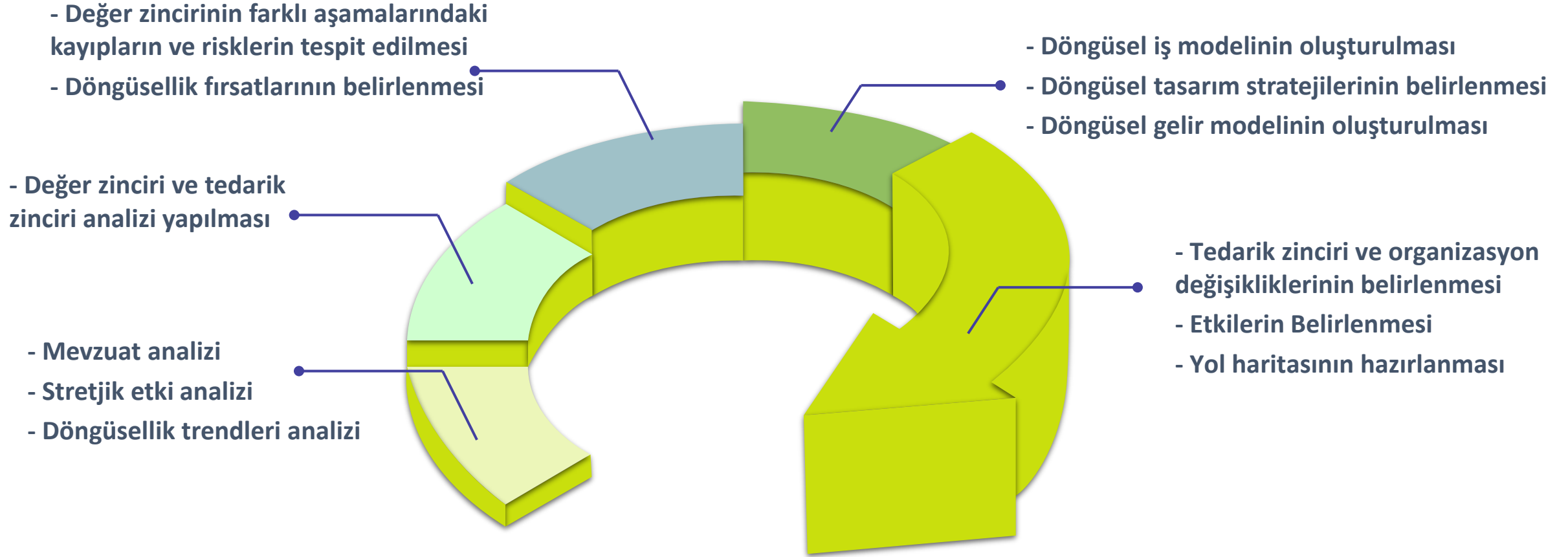
Yol haritasının hazırlanması

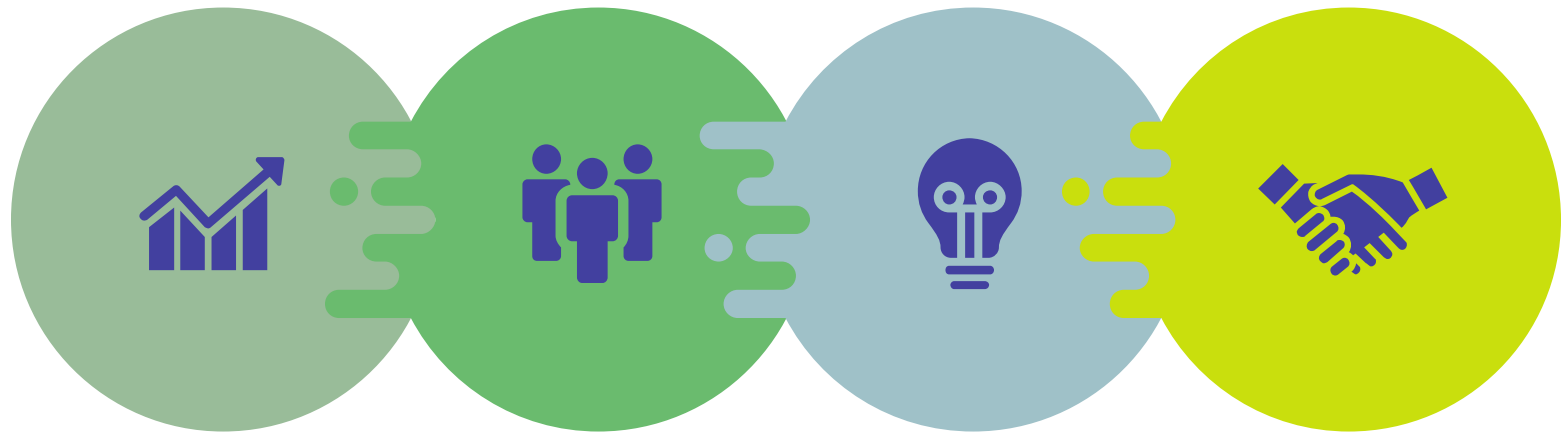
Uygulama planının
geliştirilmesi ve yol
haritası hazırlanması

03

Adım adım döngüselliliğe geçiş

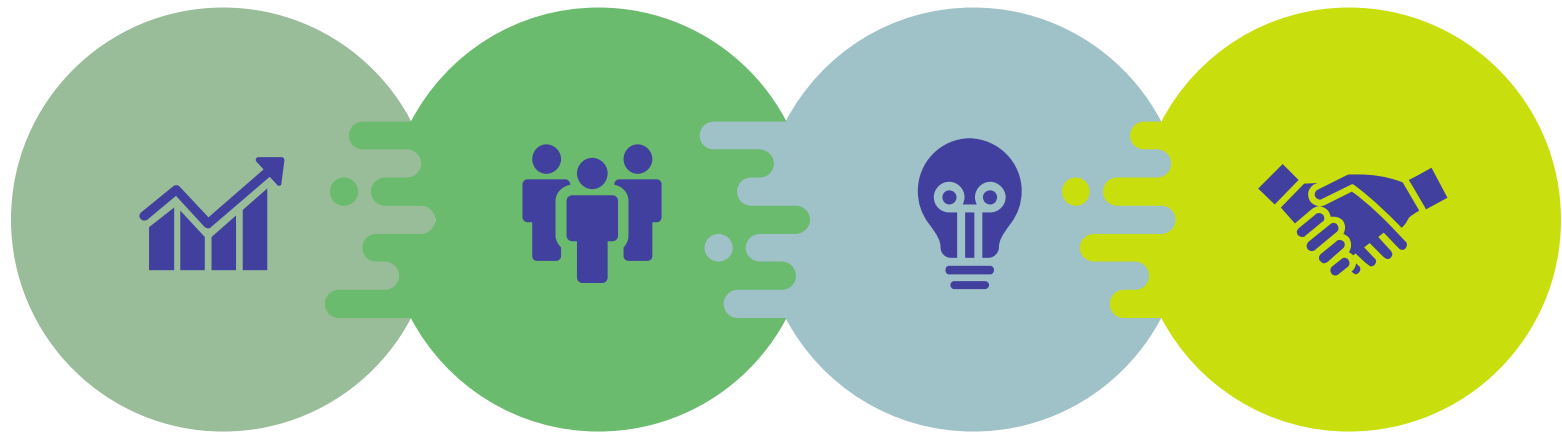

Hizmetlerimiz

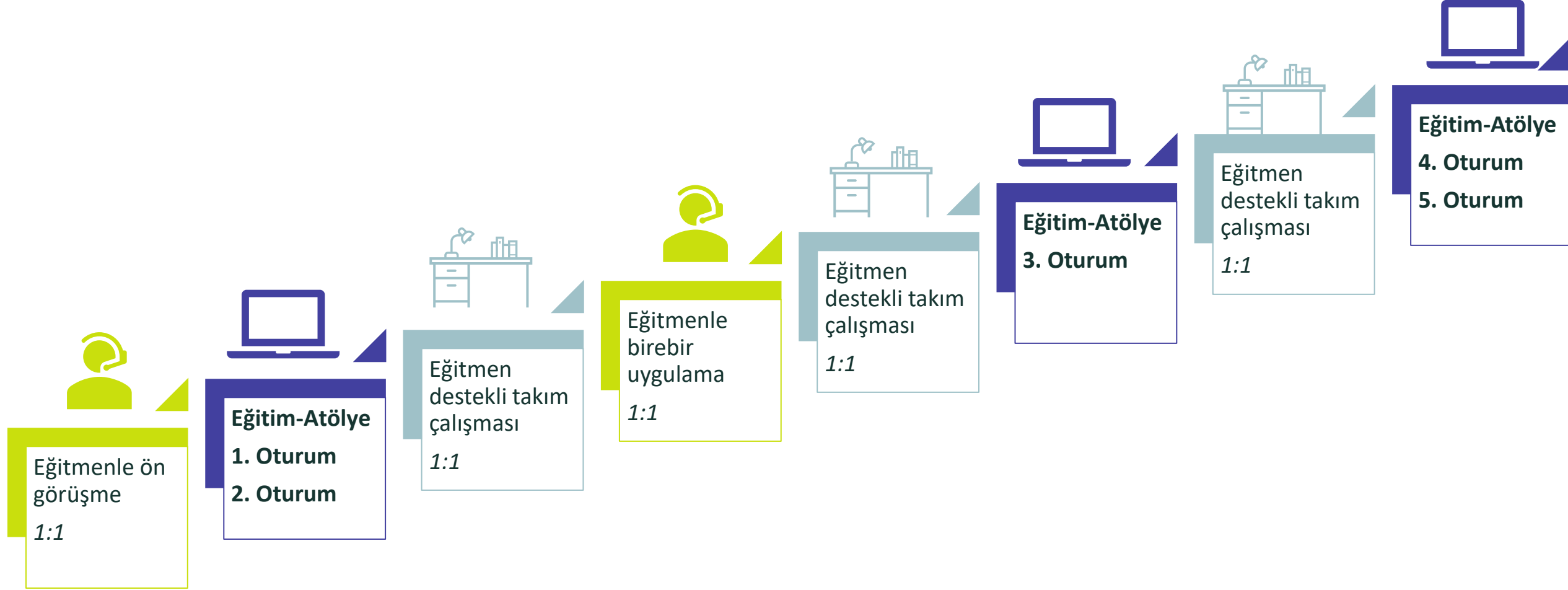
- AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü (EU) 2025/40 eğitimi
- Şirketiniz ve tedarikçileriniz için dögüsel ekonomi mevzuatı bilgilendirme eğitimleri
- Dögüsel ve sürdürülebilir ambalaj tasarımı eğitimleri ve uygulamalı atölye çalışmaları
- Dögüsel iş modeli eğitimleri ve atölye çalışmaları
- Mevcut & gelecek yasal düzenlemelere göre ambalaj/ürün geliştirmeye destek stratejik etki analizi
- Lineer risklerin tespit edilmesi, dögüsellik fırsatlarının belirlenmesi ve boşluk analizi
- Malzeme akışı ve değer zinciri detaylı analizi

Hizmetlerimiz

- Döngüsellik oranı (ürün/proses) hesaplanması ve döngüsellik olgunluğu tespiti
- Döngüsel strateji ve aksiyonların belirlenmesi, yol haritası hazırlanması
- Üst Yönetim ve Çalışma Gruplarına özel eğitimler ve atölye çalışmaları (sürdürülebilir finansman ve yatırım, farkındalık, PoC, döngüsel ve sürdürülebilir ürün tasarımı vb.)
- Döngüsel iş modellerinin hayata geçirilmesi amacıyla firma yerel ve uluslararası iş birlikleri tasarımı (matchmaking)
- Sürdürülebilir ve döngüsel tedarik zinciri yönetimi rehberliği
- Döngüsel satın alma rehberliği

Döngüsel İş Tasarımı Eğitimi ve Atölye Çalışması

Şeyda Dağdeviren Hill

- Çevresel sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi alanında 20 yıllık uzmanlık
- Özel sektör ve STK'larda; merkezi ve yerel kamu kurumları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği içinde yürütülen ulusal ve uluslararası projelerde yöneticilik
- DEEP, Dünya Bankası, UNDP ve AB destekli projelerde teknik kıdemli uzmanlık
- Döngüsel iş modeli tasarımı eğitmenliği ve mentörlüğü (+150 şirket, +450 katılımcı)
- Politika ve mevzuat boşluk analizi, sektörel etki analizi uzmanlığı
- Değer zinciri analizi, döngüsellik fırsatlarının tespiti ve yol haritası oluşturulması danışmanlığı
- Sürdürülebilirlik stratejisi ve sürdürülebilirlik performans kriterleri ve sürdürülebilirlik raporlaması boşluk analizi uzmanlığı (Reporting Matters)
- Döngüsellik, sürdürülebilirlik ve çevre yönetimi dijital araçları tasarımı uzmanlığı (IPG Tool, Duyarlı Ol!, Reporting Matters, MAİB Sürdürülebilirlik Platformu Tasarımı)
- Sürdürülebilirlik iletişimi, paydaş katılımı ve sektörel iş birlikleri

Teşekkür ederiz!

25 Eylül 2025